

Výsledky kontrolní činnosti Státního úřadu inspekce práce v oblasti nelegálního zaměstnávání cizinců v roce 2018

Konference ČMKOS
Zaměstnávání zahraničních pracovníků a sociální dialog

Praha
16.5.2019

Mgr. Ing. Rudolf Hahn

Počty inspektorů v jednotlivých kontrolních oblastech

Pracoviště	Inspektoři			Celkem
	BOZP	PVP	NLZ	
Státní úřad inspekce práce	8	5	2	15
OIP pro hl. město Prahu	20	21	15	56
OIP pro Středočeský kraj	19	15	20	54
OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu	23	16	25	64
OIP pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj	19	13	21	53
OIP pro Ústecký kraj a Liberecký kraj	20	18	25	63
OIP pro Královéhradecký kraj a Pardubický kraj	24	15	18	57
OIP pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj	28	18	28	74
OIP pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj	30	19	35	84
Celkem	191	140	187	520

Počty kontrol v oblastech kontrolní působnosti

Rok	Bezpečnost práce	Pracovněprávní vztahy	Zaměstnanost	Nelegální práce	Celkem
2017	8 623	6 158	457	9 707	24 945
2018	9 092	5 063	501	8 339	22 995
Celkem	17 715	11 221	958	18 046	47 940

Orgány inspekce práce:

- vydaly v roce 2018 **2 198** vyjádření k projektovým dokumentacím staveb, určených pro užívání ve veřejném zájmu nebo jako pracoviště fyzických osob,
- se v roce 2018 účastnily **1 176** případech kolaudačních řízení,
- provedly **751** kontrol příčin a okolností pracovních úrazů,
- ve více než **8 078** případech v roce poskytnuto poradenství (poskytováno ve všech okresech)

Počet přijatých podnětů ke kontrole

Rok	Počet podnětů ke kontrole	Počet kontrol na základě podnětů
2012	11 123	6 688
2013	9 169	6 871
2014	8 255	4 026
2015	7 414	5 694
2016	7 409	5 664
2017	6 870	5 489
2018	6 670	5 037

Přijaté podněty dle oblastí v roce 2018

Úsek kontrol	Počet podnětů
PVP	4 021
BOZP (BOZP a VTZ)	933
Zaměstnanosti (NLZ a ZoZ)	2 053
Celkem všechny úseky kontroly	6 670*

V roce 2018 bylo podáno celkem **1 777 podnětů upozorňujících na nelegální práci.**

Z tohoto počtu směřovalo:

- **1 372** podnětů do oblasti nelegální práce občanů ČR,
- **295** podnětů do oblasti nelegální práce občanů EU,
- **599** podnětů do oblasti výkonu nelegální práce cizinců, tedy občanů třetích zemí.

Počty uložených pokut a jejich výše v letech 2010 – 2018

Rok	Počet pokut	Výše pokut v Kč
2010	1 867	86 500 000
2011	2 870	63 939 000
2012	4 526	341 972 500
2013	4 033	235 033 600
2014	3 595	303 652 700
2015	3 734	188 008 400
2016	3 919	198 090 565
2017	3 514	221 655 300
2018	4 045	299 359 611

Za nelegální zaměstnávání bylo v roce **2017** zaměstnavatelům uloženo celkem **440 pokut v celkové výši 85 655 000 Kč**. V roce **2018** bylo uloženo **496 pokut v celkové výši 151 351 500 Kč**.

Pracovní úrazy v ČR

Rok	Smrtelné	Závažné	Ostatní	Celkem
2012	113	1 455	42 540	44 108
2013	113	1 367	41 447	42 927
2014	106	1 417	40 248	41 771
2015	122	1 299	40 020	41 441
2016	102	1 306	43 221	44 629
2017	94	1 128	43 535	44 757
2018	103	1 130	42 555	43 788

Rok		Smrtelné	Závažné	Ostatní	Celkem
2015	Občané EU	7	47	708	762
	Cizinci	4	18	262	284
2016	Občané EU	6	34	734	774
	Cizinci	1	17	300	318
2017	Občané EU	8	48	879	935
	Cizinci	4	27	383	414
2018	Občané EU	13	39	997	1 049
	Cizinci	4	30	511	545

Pracovní úrazy cizinců – nejčastější státní příslušnosti

Rok	Národnost	Smrtelné	Závažné	Ostatní
2015	Slovenská republika	3	27	399
	Polsko	1	6	172
	Bulharsko	1	8	74
2016	Slovenská republika	5	17	412
	Ukrajina	1	13	187
	Polsko	1	1	169
2017	Slovenská republika	5	22	475
	Ukrajina	3	21	230
	Polsko	2	8	207
2018	Rumunsko	7	5	91
	Slovenská republika	3	21	511
	Ukrajina	2	26	314
K 31.3.2019	Slovenská republika		6	102
	Ukrajina	2	6	76
	Polsko		4	59

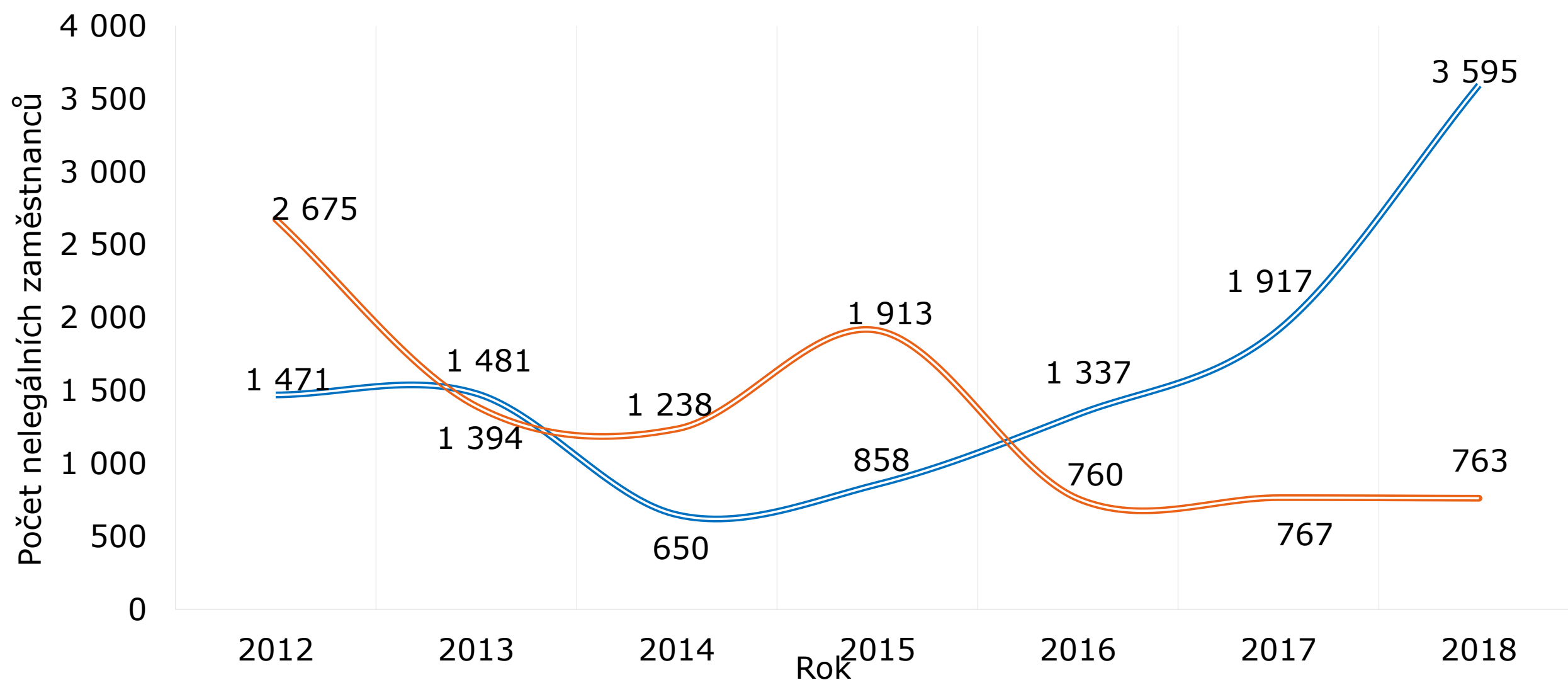
Výsledky kontrol zaměřených na odhalování nelegálního zaměstnávání

V roce 2019 bylo stanoveno provést min. 8 000 kontrol zaměřených na tuto oblast.

Rok	Počet kontrol	Počet osob zjištěných při nelegální práci			
		občané ČR	občané EU	cizinci	celkem
2012	35 557	2 675	430	1 471	4 576
2013	36 101	1 394	295	1 481	3 170
2014	15 911	1 238	184	650	2 072
2015	9 583	1 913	294	858	3 065
2016	9 308	760	193	1 337	2 290
2017	9 707	767	234	1 917	2 918
2018	8 339	763	225	3 595	4 583
K 31.3.2019	2 264	160	58	730	948

Srovnání vývoje počtu nelegálně zaměstnaných občanů ČR a cizinců v letech 2012 - 2018

— Cizinci — Občané ČR

Státní příslušnost nejčastěji nelegálně zaměstnaných cizinců

Státní příslušnost	Počet NLZ osob	
	2017	2018
Ukrajina	1 563	2 873
Moldavsko	145	197
Vietnam	119	285
Mongolsko	15	3
Srbsko	13	59
Ruská federace	9	21
Bělorusko	5	23
Thajsko	4	1
Bangladéš	4	6
Makedonie	4	6
Uzbekistán	3	34

Státní příslušnost nelegálně zaměstnaných občanů EU

Státní příslušnost	Počet NLZ osob	
	2017	2018
Slovensko	96	84
Bulharsko	71	47
Rumunsko	34	49
Maďarsko	19	40
Polsko	11	1

Četnost nelegálního zaměstnávání cizinců s ohledem na velikost zaměstnavatele

- Nelegálně pracující osoby byly v roce **2018 nejčastěji zjišťovány** u zaměstnavatelů **v oborech stavebnictví (u 219 subjektů), zpracovatelský průmysl (u 159 subjektů), velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel (u 148 subjektů), ubytování, stravování a pohostinství (u 112 subjektů) a profesní, vědecké a technické činnosti (105 u subjektů).**
- Z pohledu **velikosti zaměstnavatele** se NLZ dopouštěli **nejčastěji malí zaměstnavatelé** (velikostní kategorie **do 9 zaměstnanců, resp. 10 - 49 zaměstnanců**) nebo **zaměstnavatelé s 50 -249 zaměstnanci.**

Pokuty za nelegální zaměstnávání cizinců

V roce 2018 bylo uloženo 496 pokut v celkové výši 151 351 500 Kč za přestupky výkon a umožnění nelegální práce. Z toho 313 pokut v souhrnné výši 124 806 500 Kč za nelegální zaměstnávání cizinců.

Důvod uložení pokuty	Počet uložených pokut	Výše uložených pokut
§ 139 odst. 1 písm. c) ZoZ přestupek, výkon nelegální práce fyzickou osobou	2	22 000
§ 139 odst. 1 písm. d) ZoZ přestupek, umožnění výkonu nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 1 (výkon práce mimo pracovněprávní vztah) nebo 2 (cizinec bez povolení k zaměstnání)	2	37 000
§ 140 odst. 1 písm. c) ZoZ přestupek, umožnění výkonu nelegální práce podle §5 písm. e) bodu 1 (výkon práce mimo pracovněprávní vztah) nebo 2 (cizinec bez povolení k zaměstnání)	481	147 126 500
§ 140 odst. 1 písm. e) ZoZ přestupek, umožnění výkonu nelegální práce podle §5 písm. e) bodu 3 (cizinec bez povolení k pobytu)	40	4 166 000

Komunikace prostřednictvím systému IMI

Rok 2018			
Příchozí žádosti		Odchozí žádosti	
Stát	Počet	Stát	Počet
Rakousko	217	Polsko	51
Slovensko	11	Slovensko	8
Dánsko	7	Maďarsko	2
Německo	6	Belgie	1
Belgie	8	Německo	1
Chorvatsko	1	Litva	1
Polsko	1		
Itálie	1		
Francie	1		
Holandsko	1		
Celkem	254	Celkem	64

Rok 2017			
Příchozí žádosti		Odchozí žádosti	
Stát	Počet	Stát	Počet
Rakousko	28	Polsko	34
Slovensko	13	Slovensko	5
Bulharsko	5	Nizozemsko	1
Dánsko	5	Belgie	1
Belgie	4		
Polsko	3		
Francie	3		
Itálie	2		
Nizozemsko	1		
Španělsko	1		
Celkem	65	Celkem	41

Zastřené zprostředkování zaměstnání

- v roce 2018 bylo provedeno celkem **268 kontrol**
- při těchto kontrolách bylo zjištěno **379 osob při výkonu nelegální práce** (4 občané ČR, 49 občanů EU, 344 cizinců – občanů třetích zemí, zejména státní příslušnosti Ukrajina – 321 osob)
- kontrolami bylo zjištěno
 - u **116** subjektů zastřené zprostředkování zaměstnání
 - u **37** subjektu zprostředkovávání zaměstnání bez povolení
 - **81** porušení v oblasti informační povinnosti zaměstnavatele v souvislosti se zaměstnáváním cizinců
 - **26** porušení v oblasti povinnosti mít na pracovišti kopie dokladů prokazujících existenci pracovněprávního vztahu

Zajímavá kontrola

Oblastní inspektorát práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj provedl v rozmezí půl roku 2 kontroly zaměřené na možné nelegální zaměstnávání u společnosti X (dále jen zaměstnavatel).

První z těchto kontrol byla zahájena v listopadu roku 2017 na pracovišti společnosti zabývající se logistikou, se kterou měl zaměstnavatel uzavřenu obchodní smlouvu. Na tomto pracovišti bylo zjištěno, že zde zaměstnavatel umožnil výkon nelegální práce 6 cizincům státní příslušnosti Ukrajina spočívající v balení a skládání pneumatik a palet bez povolení k zaměstnání či zaměstnanecké karty, jak je definovaný v ustanovení § 5 písm. e) bod 2 zákona o zaměstnanosti. Jednomu z těchto cizinců pak také zaměstnavatel umožnil výkon výše uvedené nelegální práce bez uzavřeného pracovněprávního vztahu, jak je definovaný v ustanovení § 5 písm. e) bod 1 zákona o zaměstnanosti. Tři cizinci se při kontrole prokázali rumunskými padělanými průkazy totožnosti.

Zajímavá kontrola

Druhá kontrola zaměstnavatele byla provedena v dubnu 2018 na pracovišti potravinářského výrobního závodu, se kterým měl zaměstnavatel uzavřenu obchodní smlouvu. Kontrolou bylo zjištěno, že zaměstnavatel umožnil výkon nelegální práce 9 cizincům státní příslušnosti Ukrajina spočívající v pomocných pracích v potravinářském průmyslu mimo pracovněprávní vztah a bez povolení k zaměstnání nebo zaměstnanecké karty, jak je definovaný ustanovením § 5 písm. e) bod 1 a 2 zákona o zaměstnanosti. Dalším 2 cizincům ukrajinské státní příslušnosti pak zaměstnavatel na tomto pracovišti umožnil výkon závislé práce v rozporu s vydaným povolením k zaměstnání, konkrétně v rozporu s místem výkonu práce. Tímto zaměstnavatel těmto cizincům umožnil výkon nelegální práce definovaný ustanovením § 5 písm. e) bod 2 zákona o zaměstnanosti.

Zaměstnavateli byla za tyto přestupky uložena souhrnná pravomocná pokuta v celkové výši 1 640 000 Kč. Pokuta je pravomocná.

Děkuji za Vaši pozornost.